

РЕШЕНИЕ

№ 9

гр. В, 20.01.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОС-В. в публично заседание на двадесети декември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: А.М.П.

при участието на секретаря А.А.Т.
като разглежда докладваното от А.М.П. Гражданско дело № 20221300100216
по описа за 2022 година

Исковете са с правно основание чл. 432 КЗ, вр. чл. 45 ЗЗД, вр. чл. 86 ЗЗД.

Постъпила е искова молба от П. А. И., с ЕГН ***** и З. И. З., с ЕГН ***** против **ЗД БИ, Седалище** гр. С. ****, област С., община С., район Л., ул. *****” *** **ЕИК** , представлявано от С.С.П. и К.Д.К. с **правно основание чл.432,ал.1 КЗ, чл.498,ал.3 КЗ чл.429,ал.3 КЗ във връзка във връзка с чл.45 и 52 ЗЗД.**

Поддържа се в исковата молба, че в резултат на ПТП са причинени телесни увреждания на ищите П. А. И. на 19 години и З. И. З. на 19 години.

На 20.09.2021г. около 20:25 часа на път Ш-121 при 32+500 км, в района на сС, обл.М. било настъпило ПТП, при което л.а. „ОС“ с рег.№***** АК, управляван от водача М.К.Б. бил нарушил правилата за движение по пътищата, като при движение с несъобразена скорост с пътните условия / мокра пътна настилка/, с релефа, в условията на десен завой, водача губи управление върху автомобила, поднася се и излиза в ляво извън пътното платно и се преобръща, в резултат на което настъпва ПТП. Вследствие на инцидента са причинени телесни увреждания на ищите П. А. И. и З. И. З..

Във връзка с причиняване на процесното ПТП на виновния водач М.К.Б. бил издаден АУАН №*****г. Причина за настъпилото произшествие били допуснатите от водача на лекия автомобил „ОС“ М.Б. нарушения на правилата за движение по пътищата, който при движение с несъобразена скорост с пътните условия / мокра пътна настилка/, с релефа, в условията на десен завой, водача губи управление върху автомобила, поднася се и излиза в ляво извън пътното платно и се преобръща, в резултат на което настъпва ПТП. С оглед на изложеното, в случая съществувала пряка причинна връзка между деянието на водача М.К.Б. и настъпилите общественоопасни последици - телесните повреди, причинени на П. А. И. и З. И. З..

За увреждащия л.а.„ОС“ с рег.№***** АК, управляван от водача М.К.Б., имало сключена застраховка “ГО”, з.п.№ *****г, валидна до *****г. със З. “Б.” АД, гр. С.. По силата на този договор, застрахователят покрива отговорността на застрахованите лица за

причинените от тях неимуществени и имуществени вреди на трети лица, свързани с притежаването и използването на МПС в размер на ***** лв., която сума представлява минималният размер на обезщетението за неимуществени вреди по задължителната застраховка "ГО" на автомобилистите за 2021 г.

В конкретния случай, съгласно разпоредбата на чл. 380 от КЗ, пострадалите били предявили претенциите си за изплащане на обезщетение пред З. „Б.“АД и били представили всички документи, с които разполагат. По случая е заведена преписка, по която застрахователят е отказал изплащането на застрахователно обезщетение. С оглед на изложеното, в случая били налице предпоставките за ангажиране отговорността на З. „Б.“ АД за причинените на ищците неимуществени и имуществени вреди .

В резултат на процесното ПТП пострадалата П. А. И. била получила множество телесни увреждания, изразяващи се в : 1/ *Мозъчно сътресение. Контузио капитис. Комоцио церебри;* 2/ *Фрактура на L1;* 3/ *Фрактура на десети и единадесети торакални прешлени;* 4/ *Торакална кифоза;* 5/ *Тревожно-депресивно стресово разстройство;* 6/ *Множество охлузвания и наранявания по тялото и др.*

След инцидента на 20.09.2021г., пострадалата И. била постъпила и приведена за лечение в отделението по хирургия при МБАЛ“ДСИ.“-гр.М. с оплаквания от главоболие, световъртеж, болки в кръста, липса на ясен спомен от случилото се. В болничното заведение на пострадалата са били направени клинични и образни изследвания, направени са консултации с ортопед и невролог, назначено ѝ е медикаментозно лечение и е направена мека имобилизация-корсет за 35 дни. На 27.09.2021г. пострадалата била изписана от медицинското заведение с окончателна диагноза: *Мозъчно сътресение, без открита вътречерепна травма. Контузио капитис. Комоцио церебри. Фрактура L1.*

Вследствие на изживеният при инцидента стрес, ищцата получила *Тревожно- депресивно стресово разстройство*, което е наложило да посети специалист- психолог, тъй като е имала прояви на безсъние, безпокойствие, тревожност, тремор на пръстите, кошмари по време на сън. Пострадалата е посетила център „Х“-гр.В, където са проведени консултации за определяне на психологически статус, психодиагностика и психотерапевтична помощ. Дадени ѝ били насоки за лечение в домашни условия и бил издаден психологически статус №163/02.11.2021г. от клиничен психолог ВН

По повод на персистиращи оплаквания от болки в областта на шийния към гръдни прешлени при натоварване и в областта на кръста, на 12.07.2022г. ищцата била посетила специалист- ортопед, при който преглед са установени обем на движение в шиен отдел-Б: 60-0-40, Б.: 60-0-60; поясен отдел Б:0-0-40, Б:40-0-50 и болезненост в крайни фази. От назначената ѝ ръография на прехода шийни-гръдни и поясен отдел е установено, че пострадалата има *Фрактура на 10 и 11 торакални прешлени; Фрактура на първи лумбален прешлен; Торакална кифоза.*

Предвид на наличните обективни оплаквания, пострадалата била насочена за рехабилитация и физиолечение, външна терапия, аналгетика и НСПВС, като ѝ е преписана рецепта с лекарство, което пострадалата е закупила и употребява понастоящем.

В резултат на уврежданията, получени от настъпилото на 20.09.2021 г. ПТП се поддържа, че П. А. И. търпи силни болки и много страдания. Възстановяването от получените при процесното ПТП увреждания продължавало и към настоящия момент, девет месеца след настъпването на инцидента ищцата не е възстановена и продължава да не се чувства добре физически и емоционално. Вследствие на инцидента пострадалата е получила *Мозъчно сътресение. Контузио капитис. Комоцио церебри; Фрактура на B1; Фрактура на десети и единадесети торакални прешлени; Торакална кифоза; Тревожно-депресивно стресово разстройство; Множество охлузвания и наранявания по тялото и др.* Полученото мозъчно сътресение е причинило на пострадалата временно разстройство на здравето, неопасно за живота. Вследствие на травмата П. месеци наред има главоболие и виене на свят, не е можела дълго време да чете, гледа телевизия, да ползва компютър, трябвало е дълго време да спазва режим на покой, като за известен период от време е разчитала на близките си за задоволяване на елементарните си жизнени потребности в ежедневието. Получените фрактури в областта на шийния и торакалния

отдел са причинили на ищцата главоболие и виене на свят, изпитвала е трудности при лягане и ставане, трябвало е дълго време да спазва режим на покой, дълго време е носила корсет и шийна яка, като е изпитвала дискомфорт в ежедневието си, за известен период от време с разчитала на близките си за задоволяване на елементарните си жизнени потребности в ежедневието. Вследствие на полученото *Тревожно-депресивно стресово разстройство*, пострадалата е имала за дълъг период стрес, сънища и кошмари, свързани с процесното ПТП, тревожност и депресия, наложило се е да посети психолог, а преживяното от нея ще остане за цял живот в съзнанието ѝ. Преди настъпването на инцидента П. е била здрава и работоспособна млада жена, която е била физически активна, грижела се е за всичките си задължения в домакинството, но вследствие на него за дълго време е лишена от обичайния си начин на живот, лишена е от динамика, от контактите с приятелите, дълго време е изпитвала неудобства и не се е чувствала добре физически и психически. Към настоящия момент пострадалата не е възстановена, продължава да има оплаквания, нарушения на съня, напрегната е, не е в състояние да се натоварва физически и психически, а изживения силен стрес при инцидента ще остане за цял живот в съзнанието ѝ.

Пострадалата П. И. е претърпяла и имуществени вреди във връзка с лечението си в размер на 214.17 лева за посещение при психолог и изготвяне на психологически статус, медицински преглед и изследване, закупуване на лекарства, които също следва да ѝ бъдат възстановени.

В резултат на процесното ПТП пострадалият З. И. З. е получил множество телесни увреждания, изразяващи се в : *Contusio oherscis*; 2/ *Тревожно-депресивно стресово разстройство*; 3/ *Множество охлузвания и наранявания по тялото и др.*

След инцидента на 20.09.2021г., пострадалият З. е прегледан в Спешното отделение при МБАЛ“ДСИ.“-гр.М. с оплаквания от болки в ляво в областта на гръдния кош и лява мишнична кост, направени са му образни изследвания, след което е освободен за лечение в домашни условия.

Вследствие на изживеният при инцидента стрес, ищецът бил получил *Тревожно-депресивно стресово разстройство*, което е наложило да посети специалист- психолог, тъй като е имал прояви на безсъние, безпокойствие, тревожност, тремор на пръстите, кошмари по време на сън. Пострадалият е посетил център „Х“-гр.В, където са проведени консултации за определяне на психологически статус, психодиагностика и психотерапевтична помощ. Дадени са му насоки за лечение в домашни условия и е издаден психологически статус №163/02.11.2021г. от клиничен психолог ВН

В резултат на уврежданията, получени от настъпилото на 20.09.2021 г. ПТП З. И. З. търпял силни болки и много страдания. Възстановяването от получените при процесното ПТП увреждания продължава и към настоящия момент, не се чувства добре физически и емоционално. Вследствие на инцидента пострадалият е получил *Contusio oherscis*, *Тревожно-депресивно стресово разстройство*; *Множество охлузвания и наранявания по тялото и др.* Вследствие на травмите З. месеци наред има болки в областта на раменния пояс и мишницата, изпитвал трудности при движение на ръката си и при извършване на обичайните дейности с нея, не е имал възможност да извършва усилена физическа дейност, трябвало дълго време да спазва режим на покой, като за известен период от време бил разчитал на близките си за задоволяване на елементарните си жизнени потребности в ежедневието. Вследствие на полученото *Тревожно-депресивно стресово разстройство*, пострадалият е имал за дълъг период стрес, сънища и кошмари, свързани с процесното ПТП, тревожност и депресия, наложило се да посети психолог, а преживяното от него щяло да остане за цял живот в съзнанието му. Преди процесното ПТП З. е бил здрав и работоспособен млад мъж, който е бил физически активен, но вследствие на инцидента за дълго време е лишен от обичайния си начин на живот, лишен е от динамика, дълго време е изпитвал неудобства в ежедневието си, избягвал е да се натоварва физически и не се е чувствал добре. Към настоящия момент пострадалият не е възстановен, продължава да не се чувства добре, има нарушения на съня, напрегнат е, не е в състояние да се натоварва физически и психически, а изживения силен стрес при инцидента ще остане за цял живот в съзнанието му.

Пострадалият З. З. е претърпял и имуществени вреди във връзка с лечението си в размер на 80 лева за посещение при психолог и изготвяне на психологически статус, които също следва да му бъдат възстановени.

Предвид изложеното, причинените неудобства, болки и страдания на пострадалите следвало да бъдат компенсирани. Безспорно неимуществените вреди имали по-голямо значение и съответно се оценяват по-високо. Паричното обезщетение, разбира се, не може да замести накърнените морални блага, но то би обезпечило удовлетворяването на други нужди, което до известна степен би могло да компенсира страданието и да постигне някакво, макар и минимално, заличаване на неблагоприятните

последии от претърпените телесни увреждания. Обезщетението за неимуществени вреди имало за цел да репарира в относително пълен обем психическите и емоционални болки, страдания, неудобства и изобщо нематериалните последии от извършеното престъпление.

Вредите на ищите били в резултат на виновното поведение на водача на увреждащия лек автомобил „ОС“ М.К.Б., а за причинените от него вреди отговарял ответника по делото З. „Б.“АД. Съгласно чл. 432 от КЗ увреденият има право на пряк иск срещу застрахователната компания отговорна по задължителната застраховка „ГО“, поради което за ищите бил налице правен интерес да искат от съда определяне на справедлив размер на обезщетението за причинените неимуществени и имуществени вреди. Претендираната сума е съобразена от една страна с принципа на справедливост, с оглед действително претърпените болки и страдания от причинените травматични увреждания, а от друга страна с лимита на отговорност на застрахователната компания по ЗГО, съдебната практика при компенсиране на вреди от този вид, както и с икономическата обстановка в страната и нарастващият ръст на инфлация.

Иска се да бъде осъден ответникът З. Б., Седалище гр. С. **, област С., община С., район Л., ул. *****” *** ЕИК ., да заплати обезщетение на:**

- **П. А. И.** в размер на 26 000 лева, частичен иск от 60 000 лева, за причинените ѝ неимуществени вреди, изразяващи се в претърпени болки и страдания, вследствие на причинените ѝ телесни увреждания, настъпили при процесното ПТП на 20.09.2021г., както и сумата от 214.17 лева, представляваща имуществени вреди, свързани с лечението ѝ;

-З. И. З. в размер на 25 100 лева, частичен иск от 30 000 лева, за причинените му неимуществени вреди, изразяващи се в претърпени болки и страдания, вследствие на причинените му телесни увреждания, настъпили при процесното ПТП на 20.09.2021г., както и сумата от 80.00 лева, представляваща имуществени вреди, свързани с лечението му;

Претендира се законна лихва върху горните суми, считано от 18.04.2022г.-датата на която ответника е уведомен за настъпилото застрахователно събитие, съгласно чл.429, ал.3 от КЗ до окончателното изплащане.

Молят за присъждане на направените по делото разноски и адвокатски хонорар на основание чл. 38, ал. 1, т. 2 от ЗА, като молят съдът да счита исковата молба за списък на разноски.

Съдът е приел исковата молба за редовна, като на осн.чл.367 от ГПК, е връчил препис от същата, ведно с приложенията към нея на ответника. Същият е депозирал отговор в срок, както и допълнителен такъв на допълнителната искова молба.

С подаването им е оспорил иска и по основание и размер, като счита, че не са налице предпоставките за ангажиране на отговорността му; оспорил е основателността, както и началния момент на акцесорно предявеното искане за законна лихва, позовавайки се на разпоредбите на чл.268,т.10 и чл.271, ал.5 от КЗ; счита,че не е доказана вината на водача , оспорил е механизма на настъпилото ПТП, както и вида и характера на телесни повреди довели и причинната връзка между тях и ПТП; прави възражение за съпричиняване на вредоносния резултата от пострадалите при ПТП като твърди, че не са били с правилно поставен предпазен колан . Счита предявените искове за главницата завишени по размер; прави доказателствено искане за назначаване на комплексна съдебна автотехническа и медицинска експертиза; за допускане на гласни доказателства;

Не се оспорва единствено наличието на застрахователно правоотношение по отношение на автомобил с ДКН ВН..АК.

В с.з. ищите са изменили предявените искове и съдът е допуснал изменението, като исковите претенции се считат предявени в следните размери:

- З. И. З. в размер на 8 000 лева, частичен иск от 30 000 лева, за причинените му неимуществени вреди, изразяващи се в претърпени болки и страдания, вследствие на причинените му телесни увреждания, настъпили при процесното ПТП на 20.09.2021г., както и сумата от 80.00 лева, представляваща имуществени вреди, свързани с лечението му;

-П. А. И. в размер на 40 000 лева, частичен иск от 60 000 лева, за причинените й неимуществени вреди, изразяващи се в претърпени болки и страдания, вследствие на причинените й телесни увреждания, настъпили при процесното ПТП на 20.09.2021г., както и сумата от 214.17 лева, представляваща имуществени вреди, свързани с лечението й.

Вският окръжен съд, като взе предвид постъпилата искова молба, становището на ответната по делото страна и съобразявайки всички данни по делото в тяхната съвкупност, прие за установено следното:

На 20.09.2021г. около 20:25 часа на път Ш-112 при 32+500 км, в района на сС, обл.М. е настъпило ПТП, при което л.а. „ОС“ с рег.№***** АК, управляван от водача М.К.Б. е нарушил правилата за движение по пътищата, като при движение с несъобразена скорост с пътните условия / мокра пътна настилка/, с релефа, в условията на десен завой, водача губи управление върху автомобила, поднася се и излиза в ляво извън пътното платно и се преобръща, в резултат на което настъпва ПТП. Вследствие на инцидента са причинени телесни увреждания на П. А. И. и З. И. З..

Във връзка с причиняване на процесното ПТП на виновния водач М.К.Б. е издаден АУАН №СА273891/2021г. Причина за настъпилото произшествие са допуснатите от водача на лекия автомобил „ОС“ М.Б. нарушения на правилата за движение по пътищата, който при движение с несъобразена скорост с пътните условия /мокра пътна настилка/, с релефа, в условията на десен завой, водача губи управление върху автомобила, поднася се и излиза в ляво извън пътното платно и се преобръща, в резултат на което настъпва ПТП. С оглед на изложеното, в случая съществува пряка причинна връзка между деянието на водача М.К.Б. и настъпилите общественоопасни последици - телесните повреди, причинени на П. А. И. и З. И. З..

За увреждащия л.а.„ОС“ с рег.№***** АК, управляван от водача М.К.Б., има сключена застраховка “ГО”, з.п.№ ЕЮ/02/121002589800, валидна до *****г. със З. “Б.” АД, гр. С.. По силата на този договор, застрахователят покрива отговорността на застрахованите лица за причинените от тях неимуществени и имуществени вреди на трети лица, свързани с притежаването и използването на МПС.

По делото не е спорно, че ищите са спазили разпоредбата на чл.380 от КЗ, като на 18.04.2022г. е депозирал писмена претенция пред ответното застрахователно дружество, във връзка с която е образувана щета при ответника – Щета №2210012222, видно от приложеното известие за доставяне /л.27 от делото/ и писмо изх.№НЩ4337 и 4336/05.07.2022г. /л.28 и 29 от делото/ на ответното дружество, в което е обективиран отказ за определяне и изплащане на застрахователно обезщетение до представяне на влязъл в сила акт, доказващ виновността на водача, управлявал застрахованото МПС.

Във връзка с направеното възражение от ответното дружество за съпричиняване от страна на ищеца по делото е назначена САТЕ. От приетото по делото заключение на САТЕ, неоспорена от страните и което създа възприема, като компетентно изготвена и обоснована се установява, че на 20.09.2021г. около 20:25 часа на път Ш-112 при 32+500 км, в района на сС, обл.М. е настъпило ПТП, с участието на л.а. „ОС“ с рег.№***** АК, управляван от водача М.К.Б.. В автомобила като пътници са пътували лицата П. И. и З. З..

Произшествието е настъпило в условията на мокра и хлъзгава пътна настилка през светлата част на денонощието в условията на десен завой по посока на движение на автомобила.

От приложеният по делото Констативен протокол за ПТП с пострадали лица, издаден от ОДМВР-М. е видно, че по лекия автомобил са настъпили повреди и деформации, като изцяло е

деформирано купето.

Произшествието е настъпило извън населено място на път Ш-112 при 32+500 км, в района на сС (Д. д.-Б.-С.-Д. Й.-С. б.-М.).

Лекият автомобил се е движил в посока от сС към гр.М., като е следвало да премине през десен завой, съобразно релефа на местността. При преминаването на л.а. през десния завой при мокра пътна настилка, поради управление от водача с технически несъобразена скорост, автомобилът е изгубил напречната си устойчивост и стабилно следване на траекторията на пътя в завоя, преминал е косо през лентата за насрещно движение, излязъл е от платното за движение и се е преобърнал вляво от пътя. Поради несъобразената скорост на движение в завоя водачът на автомобила не е бил в състояние при възникналата опасност за движението да намали скоростта и да предприеме действия за аврийно спиране с цел да предотврати удара.

Според заключението на експерта, техническата причина за настъпването на ПТП е управлението на автомобила от водача с несъобразена скорост с конкретните пътни и атмосферни условия, мокра пътна настилка и десен завой по посока на движението му.

Вещото лице е посочил, че водачът на л.а. е могъл да предотврати настъпването на ПТП, ако е управлявал със скорост, която е съобразена с конкретните пътни и атмосферни условия.

Видно от заключението, процесният автомобил е оборудван с обезопасителни колани за водача, за пътника на предна пасажерска седалка и за пътниците на задната седалка.

Експерта е посочил, че получените травми на пътниците могат да се получат при преобръщането на автомобила през таван. В случая при произшествието е налице преобръщане на автомобила през таван и предпазните колани няма да защитят телата при отклоненията им настрани, при което ще настъпят редица удари в елементите на купето в автомобила.

В с.з. вещото лице инж.О. Банков уточнява, че в случая липсват обективни данни за наличната скорост на автомобила към момента на ПТП-то, но същата е била значително по-висока над 60 км/ч, до която скорост предпазните обезопасителни колани имат ефективно действие.

По делото е прието като писмено доказателство лист за преглед на пациент в СО №9616/20.09.2021г. на МБАЛ-М., от който е видно, че ищеца З. З. е бил прегледан в Спешното отделение на болницата и при прегледа му е описано, че пострадалият З. е седял до шофьора, с предпазен колан.

Във връзка с установяване на претърпените от пострадалия телесни увреждания в хода на делото е допусната и приета СМЕ, изготвена от вещото лице д-р И. Д., която съдът възприема като обективна и компетентно изготвена, непротиворечаща на събрания по делото доказателствен материал.

Във връзка с установяване на претърпените от пострадалите телесни и психически увреждания в хода на делото е допусната и приета СМЕ, изготвена от вещото лице д-р И. Д. и СПЕ, изготвена от психолога В. Д..

Видно от заключението на СМЕ на д-р Д. и от приложените с ИМ писмени доказателства, е че в следствие на инцидента пострадалата П. А. И. е получила множество телесни увреждания, изразяващи се в : 1/ Мозъчно сътресение. Контузио капитис. Комоцио церебри; 2/ Фрактура на L1; 3/ Фрактура на десети торакален прешлен; 4/ Фрактура на единадесети торакален прешлен; 5/ Множество охлузвания, наранявания по тялото и др.

След инцидента на 20.09.2021г., пострадалата И. постъпила и приведена за лечение в отделението по хирургия при МБАЛ“ДСИ.“-гр.М. с оплаквания от главоболие, световъртеж, болки в кръста, липса на ясен спомен от случилото се. В болничното заведение на пострадалата са й направени клинични и образни изследвания, направени са консултации с ортопед и невролог, назначено й е медикаментозно лечение и е направена мека имобилизация-корсет за 35 дни. На 27.09.2021г. пострадалата е изписана от медицинското заведение с окончателна диагноза: Мозъчно сътресение, без открита вътречерепна травма. Контузио капитис. Комоцио церебри. Фрактура L1.

Вследствие на изживеният при инцидента стрес, ищцата е получила Тревожно- депресивно стресово разстройство, което е наложило да посети специалист- психолог, тъй като е имала прояви на безсъние, безпокойствие, тревожност, тремор на пръстите, кошмари по време на сън.

Пострадалата е посетила център „Х“-гр.В, където са проведени консултации за определяне на психологически статус, психодиагностика и психотерапевтична помощ. Дадени са й насоки за лечение в домашни условия и е издаден психологически статус №163/02.11.2021г. от клиничен психолог ВН

По повод на персистиращи оплаквания от болки в областта на шийния към гръдни прешлени при натоварване и в областта на кръста, на 12.07.2022г. П. И. е посетила специалист-ортопед, като при прегледа са установени обем на движение в шийен отдел-S:60-0-40, R: 60-0-60; поясен отдел S:0-0-40, F:40-0-50 и болезненост в крайни фази. От назначената й рьография на прехода шийни-гръдни и поясен отдел е установено, че пострадалата има Фрактура и предвид наличните обективни оплаквания, е насочена за рехабилитация и физиолечение, външна терапия, аналгетика и НСПВС, като й е преписана рецепта с лекарство, което пострадалата употребява понастоящем.

Според заключението, получената травма в областта на главата със сътресение на мозъка, е причинила на пострадалата **ВРЕМЕННО РАЗСТРОЙСТВО НА ЗДРАВЕТО, НЕ ОПАСНО ЗА ЖИВОТА.**

Възстановителният период при тази травма, без усложнения обичайно е около 20-25 дни. По делото липсват данни за какъв период се е възстановявала ищцата, предвид липсата на личен преглед на същата при изготвянето на заключението.

Получените травми-контузии/ натъртвания/ в областта на шията, на гръдния кош и дясна раменна става, са причинили на пострадалата **БОЛКА И СТРАДАНИЕ.** Вещото лице не е посочило какъв е обичайният срок за възстановяване при подобни травми и как се е възстановявала ищцата, предвид липсата на личен преглед при изготвяне на заключението. Ноторно известно е обаче, че обичайният период на възстановяване при подобен род травми е между 14-20 дни.

Според вещото лице травмите в областта на гръбначният стълб, състоящи се от счупване на Х-ти гръден прешлен, счупване на Х1-ти гръден прешлен и счупване на 1-ви поясен прешлен, са причинили на пострадалата **ТРАЙНО ЗАТРУДНЕНИЕ ДВИЖЕНИЕТО НА СНАГАТА** за срок над един месец. Оздравителният период при подобен род травми, без усложнения обичайно е около една година. В случая обаче липсват данни за какъв период се е възстановявала ищцата и дали същата е напълно възстановена, предвид липсата на личен преглед на пострадалата И. при изготвянето на заключението. Според вещото лице при тези травми е търпяла значителни болки и страдания, и е имала значителни затруднения при извършването на обичайните действия от ежедневието си живот.

Също така вещото лице е посочило, че ищцата е провеждала медикаментозно лечение в стационарни условия и е носила мека имобилизация-корсет.

В с.з. вещото лице д-р Д. уточнява, че по отношение на ищцата П. И. са налични три на брой фрактури, които обуславят многофрагментно счупване и признака затруднено движение на снагата. При различните хора, различните счупвания дават различен краен резултат. В случая не са налице допълнителни данни относно ищцата, тъй като не е извършен личен преглед на пострадалата.

Видно от заключението на СПЕ, изготвена от психолога В. Д. при пострадалата П. И. са налице психически последици след претърпяното ПТП. Налице е посттравматичен стрес, който може да отmine с времето, но може и да се задълбочи, в зависимост от последващи обстоятелства. За нормалното функциониране и развитие в обществото в момента е необходима терапевтична работа с пострадалото лице.

Вещото лице сочи, че по време на прегледа при ищцата П. З.а се отчитат последствия за психичното й състояние, вследствие на претърпяното ПТП, които се изразяват в тревожност и отказ от пътуване с превозно средство, съответно води до нарушение изпълнението на нормални активности при нея.

При пострадалата И. се наблюдава посттравматичен стрес с по-силно изразени симптоми, в сравнение с ищца.

Видно от заключението на СМЕ на д-р Д. и от приложените с ИМ писмени доказателства, е

че в следствие на инцидента пострадалият З. И. З. е получил множество телесни увреждания, изразяващи се в : // СоШвю океав; 2/ Множество охлузвания и наранявания по тялото и др.

След инцидента на 20.09.2021г., пострадалият З. е прегледан в Спешното отделение при МБАЛ“ДСИ.“-гр.М. с оплаквания от болки в ляво в областта на гръдния кош и лява мишнична кост, направени са му образни изследвания, след което е освободен за лечение в домашни условия.

Вследствие на изживеният при инцидента стрес, З. И. З. е получил Тревожно- депресивно стресово разстройство, което е наложило да посети специалист- психолог, тъй като е сън. Пострадалият е посетил център „Х“-гр.В, където са проведени консултации за определяне на психологически статус, психодиагностика и психотерапевтична помощ. Дадени са му насоки за лечение в домашни условия и е издаден психологически статус №163/02.11.2021г. от клиничен психолог ВН

Според заключението на СМЕ, при процесното ПТП ищецът е получил контузии/ натъртвания/ в областта на гръдния кош в ляво и в областта на лявата мишница.

Вещото лице сочи, че такъв тип увреждания могат да се получат при условията на настъпилото ПТП като травми на пътник в лек автомобил, излязъл и преобърнал се крайпътно.

Уврежданията са от естество да причинят на пострадалия БОЛКА и СТРАДАНИЕ.

Оздравителният период при такива травми / без липсата на усложнения/ обичайно е около 15-20 дни.

По делото липсват данни за какъв период се е възстановявал ищеца, предвид липсата на личен преглед на същия при изготвянето на заключението.

Видно от заключението на СПЕ, изготвена от психолога В. Д. при пострадалия З. З. са налице психически последици след претърпяното ПТП. Налице е посттравматичен стрес, който може да отmine с времето, но може и да се задълбочи, в зависимост от последващи обстоятелства. За нормалното функциониране и развитие в обществото в момента е необходима терапевтична работа с пострадалото лице.

Вещото лице сочи, че по време на прегледа при ищеца З. З. се отчитат последствия за психичното му състояние, вследствие на претърпяното ПТП, които се изразяват в тревожност и отказ от пътуване с превозно средство, съответно води до затруднения при изпълняване на служебните му задължения.

За установяване на причинените неимуществени вреди на ищите в хода на делото са разпитани свидетелите М. Л. и И. И., баща на ищеца.

Видно от разпита на свидетелката М. Л., същата разбрала за катастрофата още същата вечер и заедно със свид.И. незабавно потеглили за болницата в гр.М.. Пострадалият З. З. бил много зле, стресиран, ревял от болки в ръката. Когато видели пострадалата П. И., тя била неподвижна, стенела от болки в главата и кръста, не можела да става и да се обслужва. Свидетелката установява, че ищцата престояла в болницата една седмица, след което се прибрала у дома си и продължила лечението си в домашни условия. През първите три месеца пострадалата била на легло, оплаквала се от силни болки в кръста, не можела да става и да се обслужва самостоятелно, наложило се да ползва чужда помощ, за да я преобръщат в леглото, не можела да се облича самостоятелно, била на подлога и памперси, защото не можела да става от леглото и стенела от болки при преобръщане. Свидетелката установява също, че по време на лечението ѝ ползвала колан за кръста и яка за шията, пиела много лекарства, които ѝ изписали от болницата. Пострадалата се оплаквала, че ѝ пречи светлината, не можела да гледа телевизия от болки в главата и очите. След третия месец започнала да се изправя и да ходи, но имала главозамаяване и не можела да се държи на краката си, повръщала. Също така свидетелката установява, че пострадалият З. се оплаквал от болки в ръката, давали му да пие обезболяващи медикаменти. Пострадалите били много уплашени след катастрофата, наложило се да посетят психолог, защото не могли да спят спокойно, отказвали да се возят в автомобил защото се страхували след инцидента. Свидетелката установява, че преди инцидента ищите били активни и работоспособни, П. била много работлива, заедно работили на ягоди в И. След катастрофата, обаче нито З., нито П.

можели да работят. Когато времето се влошава, пострадалата се оплаквала от болки. З. също не можел да работи като преди, не можел едно дърво да вдигне, не били работоспособни нито за работа, нито за вкъщи. П. не била работоспособна, нито да чисти, готви, пере. Свидетелката депозира показания , че след инцидента ищцата работи само на 4 часа и като си идва от работа лежи, няма сила за нищо, оплаква се от болки в кръста и продължава да носи колан за кръста си.

Видно от разпита на свидетелят И. И., който е баща на ищеца, същият разбрал за катастрофата вечерта и незабавно потеглил за болницата в М.. Там го посрещнал сина му З., който бил пред болницата с майката на П. и баща ѝ Е. и бил много стресиран. Свидетелят установява, че не успели да се видят с П. същата нощ, а на следващата сутрин. Пострадалата била много зле. Оплаквала се от болки в кръста и главата, била много стресирана и ревяла през цялото време, при нея останала сестра ѝ за да обслужва. След едноседмичен престой ищцата била изписана от болничното заведение и се прибрала в дома си, за да продължи лечението си в домашни условия. Също така поискали да я закарат в болница П. в гр.С., предвид характера на травмите ѝ, но лекарите от монтанската болница не позволили, казали, че е опасно да бъде премествана. От болницата ѝ предписали колан за кръста и за врата, дали указания, че не трябва да се движи много и да не я местят. Лечението продължило 2-3 месеца, през което време П. била неподвижна и не можела да става от леглото, през цялото време на възстановяването си била обгрижвана от неговата съпруга М., която ѝ слагала памперси и подлоги, ползвала също лекарства и мазила за болките. Когато започнала да се възстановява и да става от леглото пострадалата получавала главозамайване и повръщала. Дватама пострадали, според свидетеля, получили силен уплах след инцидента, наложило се да посетят психиатър. Пострадалият З. се плашел много и по време на сън бълнувал. И двамата изпитвали страх да се возят с автомобил и понастоящем като пътували нанякъде ползвали влак. Свидетелят депозира показания, че преди катастрофата ищите били в И. и от там получавали трудови доходи, беряли боровинки. П. била много работлива, беряла ягоди и боровинки, но след инцидента нямала тази сила. В момента не можела да работи повече от 4 часа на ден, не може да бъде пълноценна в домакинската дейност, като грижата за чистене, готвене, пране е поета изцяло от жена му, свид.Л. При рязка промяна във времето пострадалата П. има болки в увредените места.

В резултат на уврежданията, получени от настъпилото на 20.09.2021 г. ПТП ищцата П. А. И. търпи силни болки и много страдания. Възстановяването от получените при процесното ПТП увреждания продължава и към настоящия момент, една година след настъпването на инцидента ищцата не е възстановена и продължава да не се чувства добре физически и емоционално. Вследствие на инцидента пострадалата И. е получила Мозъчно сътресение. Контузио капитис. Комоцио церебри; Фрактура на Ъ1; Фрактура на десети торакален прешлен; Фрактура на единадесети торакален прешлен; Посттравматичен стрес; Множество охлузвания и наранявания по тялото и др. Полученото мозъчно сътресение е причинило на пострадалата временно разстройство на здравето, неопасно за живота. Вследствие на травмата П. месеци наред има главоболие и виене на свят, не е можела дълго време да чете, гледа телевизия, да ползва компютър, трябвало е дълго време да спазва режим на покой, като за известен период от време е разчитала на близките си за задоволяване на елементарните си жизнени потребности в ежедневието. Получените счупване на Х-ти гръден прешлен, счупване на Х1-ти гръден прешлен и счупване на 1-ви поясен прешлен, които са три отделни средни телесни повреди по смисъла на НК и са причинили на пострадалата трайно затруднение движението на снагата за срок над една година. Пострадалата не е възстановена и продължава да изпитва болки в увредените места, през периода на възстановяването си е търпяла значителни болки и страдания, имала е значителни затруднения при извършването на обичайните действия от ежедневието си живот, изпитвала е трудности при лягане и ставане, трябвало е дълго време да спазва режим на покой, дълго време е носила корсет и шийна яка, като е изпитвала дискомфорт в ежедневието си, за известен период от време е разчитала на близките си за задоволяване на елементарните си жизнени потребности в ежедневието. Вследствие на полученият посттравматичен стрес, пострадалата е имала за дълъг период стрес, сънища и кошмари, свързани с процесното ПТП, тревожност и депресия, наложило се е да посети психолог, а преживяното от нея ще остане за цял живот в съзнанието ѝ. Една година след настъпването на инцидента продължават да са налице психически последици от претърпяното ПТП. За нормалното функциониране и развитие в обществото в момента е необходима терапевтична работа с

пострадалото лице. Преди настъпването на инцидента П. е била здрава и работоспособна млада жена, която е била физически активна, била е много работлива, живяла и работила в И., където е получавала добри доходи от бране на ягоди и боровинки, грижела се е за всичките си задължения в домакинството, но вследствие на ПТП получила увреждания, от които се е възстановявала в продължение на една година, а оздравителният ѝ процес е протекъл със значителни болки и страдания, имала е значителни затруднения при извършването на обичайните действия от ежедневието си живот, за дълго време е лишена от обичайния си начин на живот, лишена е от динамика, от контактите с приятелите, дълго време е изпитвала неудобства и не се е чувствала добре физически и психически. Към настоящия момент пострадалата не е възстановена, продължава да има оплаквания, нарушения на съня, напрегната е, не е в състояние да се натоварва физически и психически, а изживения силен стрес при инцидента ще остане за цял живот в съзнанието ѝ.

Пострадалата П. И. е претърпяла и имуществени вреди във връзка с лечението си в размер на 214.17 лева за посещение при психолог и изготвяне на психологически статус, медицински преглед и изследване, закупуване на лекарства, които също следва да ѝ бъдат възстановени.

Съдът кредитира показанията на разпитаните свидетели. Същите са дадени добросъвестно, логични са и последователни.

При така установената фактическа обстановка, Вският окръжен съд, прие за установено следното от правна страна :

От правна страна предявените иски за заплащане на обезщетение за претърпени неимуществени вреди, съдът квалифицира по чл. 432, ал.1 от КЗ, в сила от 01.01.2016 г., във връзка с чл. 45 от ЗЗД.

На първо място така предявените иски са процесуално допустими.

На 18.04.2022г. е депозирана писмена претенция пред ответното застрахователно дружество, във връзка с която е образувана щета при ответника – Щета №2210012222, видно от приложеното известие за доставяне /л.27 от делото/ и писмо изх.№НЩ4337 и 4336/05.07.2022г. /л.28 и 29 от делото/ на ответното дружество, в което е обективизиран отказ за определяне и изплащане на застрахователно обезщетение до представяне на влязъл в сила акт, доказващ виновността на водача, управлявал застрахованото МПС.

По същество на предявения иск.

Съгласно чл. 432, ал. 1 КЗ увреденото лице, спрямо което застрахованието е отговорен, има право да иска обезщетението пряко от застрахователя по застраховка "ГО". Основателността на прекия иск предполага установяване при условията на пълно и главно доказване в процеса на следните факти: 1/. настъпилото ПТП и неговия механизъм, 2. / противоправното поведение на виновния водач, 3. / претърпените неимуществени и имуществени вреди и 4. / наличието на пряка причинна връзка между вредите и настъпилото ПТП, 5. / ответникът да е застраховател на гражданската отговорност на причинилия произшествието водач. Вината съгласно установената с нормата на чл. 45, ал. 2 ЗЗД законова презумпция се предполага.

Установено е по делото от представения констативен протоколза ПТП с пострадали лица, съставен на 20.09.2021 г., ползващ се с материална доказателствена сила , като съставлява доказателство за факта на направените пред съставителя изявления и за извършените от него и пред него действия, вкл. За удостоверените възприети от съставителя при огледа , относими за определяне на механизма на ПТП /участници в ПТП, характер и вид на нанесените вреди, мястото на произшествието/ и АУАН № 273891 от 20.09.2021 г. , от заключенията на изслушаните по делото СТЕ , СМЕ и СПЕ и от гласните доказателства събрани чрез разпит на свидетелите Л. и И. , е установено че процесното ПТП от 20.09.2021г. е настъпило при движение с несъобразена скорост с пътните условия / мокра пътна настилка/, с релефа, след десен завойна автомобила , в който като пътници са се возили ищцата- на задната седалка а до водача – ищеца З., водача губи управление върху автомобила, поднася се и излиза в ляво извън пътното платно и се преобръща встрани от пътя. Вследствие на инцидента са причинени телесни увреждания на ищите П. А. И. и З. И. З..

При този механизъм на ПТП ищците са получили описаните увреждания. С оглед на изложеното, в случая съществува пряка причинна връзка между деянието на водача М.К.Б. и настъпилите телесните повреди, причинени на П. А. И. и З. И. З..

Безспорно по делото се установява наличието на валидно застрахователно правоотношение към 20.09.2021г., датата на настъпване на ПТП, между прекия причинител и ответника и по отношение на увреждащото МПС.

В случая извършването на деяние от М.К.Б. е довело до описаните по-горе телесни увреждания, като е налице причинно-следствена връзка между деянието и травматичните увреждания на ищеца и претърпените неимуществени вреди.

По отношение на размера на предявения иск за неимуществени вреди:

Спорен в случая е въпросът, какъв е размерът на неимуществените вреди. Съгласно задължителните за съдилищата указания, дадени в ППВС № 4/1968 г., при определяне на размера на неимуществените вреди следва да се вземат предвид всички обстоятелства, обуславящи тези вреди и то не само чрез посочването им, но и при отчитане на тяхното значение за размера на вредите.

Съгласно съдебната практика размерът на обезщетението за неимуществени вреди се определя от съда по справедливост. Понятието „справедливост“ по смисъла на чл. 52 ЗЗД не е абстрактно понятие. То е свързано с преценката на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които следва да се отчетат при определяне размера на обезщетението. Такива обективни обстоятелства, при телесните увреждания, са характерът на увреждането, начинът на извършването му, обстоятелствата, при които е извършено, допълнителното влошаване състоянието на здравето, причинените морални страдания, осакатявания, загрозявания и др.

Определеното от съда застрахователно обезщетение винаги трябва да бъде съобразено с икономическата обстановка в страната, като съдът следва да присъди в полза на пострадалия застрахователно обезщетение, адекватно на инфлацията в страната, обезценяването на лева и нарастването на цените. Това становище е застъпено в редица актове на ВКС, като например Решение № 749/05.12.2008 г. постановено по т. д. № 387/2008 г., ВКС, II ТО.

Причинените болки и страдания на ищците следва да бъдат компенсирани. Паричното обезщетение не може да замести накърнените морални блага, но то би обезпечило удовлетворяването на други нужди, което до известна степен би могло да компенсира страданието и да постигне някакво, макар и минимално, заличаване на неблагоприятните последици от причинените телесни увреждания. Обезщетението за неимуществени вреди има за цел да репарира в относително пълен обем психическите и емоционални болки, страдания и изобщо нематериалните последици от извършеното деяние.

В резултат на уврежданията, получени от процесното ПТП ищецът З. е търпял болки и страдания. Съгласно приетата по делото СМЕ, СПЕ и писмените доказателства/медицинска документация/ вследствие на инцидента Вследствие на инцидента пострадалият е получил Contusio oheriscis; Посттравматичен стрес; Множество охлузвания и наранявания по тялото и др. Вследствие на травмите З. месеци наред има болки в областта на раменния пояс и мишницата, изпитвал трудности при движение на ръката си и при извършване на обичайните дейности с нея, не е имал възможност да извършва усилена физическа дейност, трябвало е дълго време да спазва режим на покой, като за известен период от време е разчитал на близките си за задоволяване на елементарните си жизнени потребности в ежедневието. Вследствие на полученият Посттравматичен стрес, пострадалият е имал за дълъг период стрес, сънища и кошмари, свързани с процесното ПТП, тревожност и депресия, наложило се е да посети психолог, а преживяното от него ще остане за цял живот в съзнанието му. Една година след настъпването на инцидента продължават да са налице психически последици от претърпяното ПТП. За нормалното функциониране и развитие в обществото в момента е необходима терапевтична работа с пострадалото лице. Преди процесното ПТП З. е бил здрав и работоспособен млад мъж, който е бил физически активен, но вследствие на инцидента за дълго време е лишен от обичайния си начин на

живот, лишен е от динамика, дълго време е изпитвал неудобства в ежедневието си, избягвал е да се натоварва физически и не се е чувствал добре. Към настоящия момент пострадалият не е възстановен, продължава да не се чувства добре, има нарушения на съня, напрегнат е, не е в състояние да се натоварва физически и психически, а изживения силен стрес при инцидента ще остане за цял живот в съзнанието му.

Пострадалият З. З. е претърпял и имуществени вреди във връзка с лечението си в размер на 80 лева за посещение при психолог и изготвяне на психологически статус, които също следва да му бъдат възстановени.

Настоящият състав намира, че справедливо обезщетение за репарирание на така получените травматични увреждания от процесното ПТП е в размер на **4 000** лв. Предвид изложеното предявеният иск за неимуществени вреди от ищца З. И. З. следва да се уважи в размер на 4000 лв./четири хиляди лева/, като в останалия размер до предявените 8 000 лева, частичен иск от сумата от 30000 лв., искът следва да бъде отхвърлен като неоснователен. Предявеният иск за имуществени вреди е доказан и следва да се уважи в пълния предявен размер от 80 лева.

В резултат на уврежданията, получени от настъпилото на 20.09.2021 г. ПТП ищцата П. А. И. търпи силни болки и много страдания. Възстановяването от получените при процесното ПТП увреждания продължава и към настоящия момент, една година след настъпването на инцидента ищцата не е възстановена и продължава да не се чувства добре физически и емоционално. Вследствие на инцидента пострадалата И. е получила Мозъчно сътресение. Контузио капитис. Комоцио церебри; Фрактура на **B1**; Фрактура на десети торакален прешлен; Фрактура на единадесети торакален прешлен; Посттравматичен стрес; Множество охлузвания и наранявания по тялото и др. Полученото мозъчно сътресение е причинило на пострадалата временно разстройство на здравето, неопасно за живота. Вследствие на травмата П. месеци наред има главоболие и виене на свят, не е можела дълго време да чете, гледа телевизия, да ползва компютър, трябвало е дълго време да спазва режим на покой, като за известен период от време е разчитала на близките си за задоволяване на елементарните си жизнени потребности в ежедневието. Получените счупване на Х-ти гръден прешлен, счупване на Х1-ти гръден прешлен и счупване на 1-ви поясен прешлен, които са три отделни средни телесни повреди по смисъла на НК и са причинили на пострадалата трайно затруднение движението на снагата за срок над една година. Ищцата още не е възстановена и продължава да изпитва болки в увредените места, през периода на възстановяването си е търпяла значителни болки и страдания, имала е значителни затруднения при извършването на обичайните действия от ежедневието си живот, изпитвала е трудности при лягане и ставане, трябвало е дълго време да спазва режим на покой, дълго време е носила корсет и шийна яка, като е изпитвала дискомфорт в ежедневието си, за известен период от време е разчитала на близките си за задоволяване на елементарните си жизнени потребности в ежедневието. Вследствие на полученият посттравматичен стрес, пострадалата е имала за дълъг период стрес, сънища и кошмари, свързани с процесното ПТП, тревожност и депресия, наложило се е да посети психолог, а преживяното от нея ще остане за цял живот в съзнанието ѝ. Една година след настъпването на инцидента продължават да са налице психически последици от претърпяното ПТП. За нормалното функциониране и развитие в обществото в момента е необходима терапевтична работа с пострадалото лице. Преди настъпването на инцидента П. е била здрава и работоспособна млада жена, която е била физически активна, била е много работлива, живяла и работила в И., където е получавала добри доходи от бране на ягоди и боровинки, грижела се е за всичките си задължения в домакинството, но вследствие на ПТП, е получила увреждания, от които се е възстановявала в продължение на една година, а оздравителният ѝ процес е протекъл със значителни болки и страдания, имала е значителни затруднения при извършването на обичайните действия от ежедневието си живот, за дълго време е лишена от обичайния си начин на живот, лишена е от динамика, от контактите с приятелите, дълго време е изпитвала неудобства и не се е чувствала добре физически и психически. Към настоящия момент пострадалата не е възстановена, продължава да има оплаквания, нарушения на съня, напрегната е, не е в състояние да се натоварва физически и психически, а изживения силен стрес при инцидента ще остане за цял живот в съзнанието ѝ.

Пострадалата П. И. е претърпяла и имуществени вреди във връзка с лечението си в размер на 214.17 лева за посещение при психолог и изготвяне на психологически статус, медицински преглед и изследване, закупуване на лекарства, които също следва да ѝ бъдат възстановени.

Настоящият състав намира, че справедливо обезщетение за репарирание на така получените травматични увреждания от процесното ПТП е в размер на **30 000** лв. Предвид изложеното предявеният иск за неимуществени вреди от ищцата П. А. И. следва да се уважи в размер на 30000 лв./тридесет хиляди лева/, като в останалия размер до предявените 40 000 лева, частичен иск от сумата от 60000 лв., искът следва да бъде отхвърлен като неоснователен. Предявеният иск за имуществени вреди е доказан и следва да се уважи в пълния предявен размер от 214,17 лева.

Относно възражението за съпричиняване по чл. 51, ал. 2 ЗЗД.

Тълкуването на нормата на чл. 51, ал. 2 ЗЗД налага разбирането, че за да е налице вина на участник в пътното движение и принос на увредения към щетата, е необходимо не само извършването от последния действия да нарушават предписаните от ЗДвП и ППЗДвП правила за поведение, но и нарушенията да са в пряка причинна връзка с настъпилия вредоносен резултат, т. е. последният да е тяхно следствие. В този смисъл е трайната практика на ВКС, постановена по реда на чл. 290 ГПК – напр. решение № 206/12.03.2010 г. по т. д. № 35/2009 г., II ТО на ВКС. Обективният характер на съпричиняването е признат изрично от Върховния съд в ППВС № 17/1963 г. – т. 7, което има характер на задължителна съдебна практика по смисъла на чл. 280, ал. 1, т. 1 ГПК. С цитираното постановление Пленумът на Върховния съд е приел със задължителна за съдилищата в Република Б. сила, че обезщетението за вреди от непозволено увреждане се намалява, ако и самият пострадал е допринесъл за тяхното настъпване, като се преценява единствено наличието на причинна връзка между поведението му и настъпилия вредоносен резултат.

В конкретния случай, ответникът своевременно с писмения отговор е навел възражение за съпричиняване по смисъла на чл. 51, ал. 2 ЗЗД, че ищите като пътници в автомобила са били без поставени предпазни колани. С оглед на изложеното, възражението за съпричиняване на вредоносния резултат от страна на пострадалите е неоснователно и недоказано. По делото се установява от приетата АТЕ и от събраните в хода на производството доказателства, че причина за настъпването на ПТП е управлението на автомобила от водача М.Б. с несъобразена скорост с конкретните пътни и атмосферни условия, мокра пътна настилка и десен завой по посока на движението му, с което е нарушил чл.20, ал.2 от ЗДвП По делото не са събрани доказателства за извършени от пострадалите нарушения на правилата за движение по пътищата. Поради всичко горепосочено, в случая не може да се приеме съпричиняване от страна на пострадалите, тъй като не се установяват нарушения извършени от тях, които да са в пряка причинно-следствена връзка с настъпване на вредоносния резултат.

Относно възражението за съпричиняване от страна на пострадалите въведено с отговора на ИМ, същото е неоснователно и недоказано, предвид на следното:

видно от приетото по делото писмено доказателство- лист за преглед на пациент в СО №9616/20.09.2021г.поставен предпазен колан. Това доказателство е прието от съда и неоспорено от ответника в процесуалните срокове затова;

видно от заключението на АТЕ, че получените травми от ищите, в случая пътници в автомобила могат да се получат при преобръщането на автомобила през таван, какъвто е механизма на процесното ПТП. Заключението на АТЕ е, че при преобръщане на автомобила през таван предпазните колани няма да защитят телата при отклоненията им настрани, при което ще настъпят редица удари в елементите на купето в автомобила, какъвто е настоящият случай;

видно от АТЕ и уточнението, което вещото лице е направило в с.з., е че предпазния колан има ефективно действие при скорост на движение на л/а. до 60 км/ч, а към момента на процесното ПТП скоростта на л.а. е била значително по-висока над 60 км/ч, т.е. при тази скорост предпазните обезопасителни колани нямат ефективно действие;

видно от заключението на АТЕ е, че по лекия автомобил са настъпили повреди и деформации, като изцяло е деформирано купето, т.е. в случая предпазния колан е неефективен и не

може да предпази от деформациите и навлизането на части навътре в купето, съответно получаването на уврежданията от пострадалите.

С оглед на горното, възражението е неоснователно и недоказано. В тази връзка са решение №4401/2018г. по гр.д.№9624/2015г. на ГО 1-21 с-в на СГС, потвърдено с решение №449/2019г. на САС, ГО 14 с-в; решение № 617 от 10.03.2020 г. по в.г.д. № 4873/2019 г. на Софийски апелативен съд, ГО . За да се приеме наличие на съпричиняване от страна на пострадалите е необходимо с пълно доказване да се установи, че ишците са били без поставен предпазен колан към момента на ПТП, причинната връзка между неизползване на колана и настъпилите увреждания, както и безспорно да се установи, че всяко конкретно увреждане не би настъпило, респ. би било значително по-леко./ Решение №1051 от 30.04.2018г. по в.гр.д.№5741/2017г. на САС, 8 с-в. В конкретния случай това не е изпълнено. Настоящият състав намира, че така въведеното възражение за съпричиняване е недоказано от страна на ответника, чиято е доказателствената тежест в процеса при пълно и главно доказване да докаже въведеното възражение. Не се установи поведение на ишците, което да сочи на принос и което да е в причинна връзка с настъпилото произшествие.

Предвид изложеното не са налице предпоставките на чл. 51, ал. 2 от ЗЗД за намаляване на определеното обезщетение.

По предявения иск с правно основание чл. 86 от ЗЗД:

Предвид частичната основателност на главната претенция, основателен е акцесорния иск с правно основание чл. 86, ал. 1 от ЗЗД за заплащане на законна лихва.

Съобразно нормата на чл. 497, ал. 1, т. 2 от КЗ, застрахователят дължи законната лихва за забава върху размера на застрахователното обезщетение, ако не го е определил и изплатил в срок, считано от изтичането на срока по чл. 496, ал. 1 освен в случаите, когато увреденото лице не е представило доказателства, поискани от застрахователя по реда на чл. 106, ал. 3.

В конкретният случай не е спорно между страните, че ищецът е предявил застрахователната претенция пред ответното дружество на 08.04.2022г., във връзка с която е образувана щета при ответника – Щета №2210012222, видно от приложеното известие за доставяне /л.27 от делото/ и писмо изх.№НЩ4337 и 4336/05.07.2022г. /л.28 и 29 от делото/ на ответното дружество. Настоящата инстанция приема, че в конкретният случай в цитираното писмо ответното дружество е обективирало отказ за определяне и изплащане на застрахователно обезщетение, посочвайки, че до представяне на влязъл в сила акт, доказващ виновността на водача, управлявал застрахованото МПС, З.Б.“АД не е в риск „ГО“ и няма основание да изплати на ищеца застрахователно обезщетение и от тази дата застрахователят е изпаднал в забава и дължи законната лихва върху присъденото обезщетение, поради което искът за лихва върху обезщетението за неимуществени вреди следва да бъде уважен, считано от 08.04.2022 г. до окончателното изплащане.

По разноските:

Право на разноски имат и двете страни, като съгласно чл. 78 ГПК разноските се присъждат съразмерно на уважената/отхвърлена част на иска.

На основание чл. 78, ал. 1 от ГПК в полза на ищеца следва да бъдат присъдени разноски, съразмерно уважената част на иска, в случай, че такива са направени и доказани. Разноски за д.т не са направени, тъй като ишците са освободени от внасяне на д.т., но им се следват разноски за СПЕ в размер на 283,33 лева.

На основание чл. 38 от Закона за адвокатурата на адв.В. В. М. от САК с адрес:гр.С.1000, като пълномощник на ишците, следва да се определи възнаграждение по чл. 7, ал. 2 от Наредбата за минималните размери на адвокатските възнаграждения за осъществената безплатна адвокатска помощ по смисъла на чл. 38, ал. 1, т. 2 от ЗА и договор за правна защита и съдействие, съобразно уважената част на исковите претенции, което възнаграждение определено по реда на чл. 7, ал. 2 от Наредба № 1/09.07.2000 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения е в размер на

3370 лева.

Отвeтната по делото страна З.,Б.”АД има право на разноси съразмерно на отхвърлената част от искoвете. Въведено е от ответника възражение за прекомерност, в случай че договореното не е по реда на чл.38 ЗА, поради което не следва да се разглежда.

В полза на ответното дружество, на основание чл. 78, ал. 3 ГПК, следва да бъде присъдена сумата 1837,50лв., разноси по делото за адвокатско възнаграждение и депозит за експертизи съразмерно на отхвърлената част от предявените искoве.

При този изход на делото ответното застрахователно дружество следва да заплати по сметката на ОС-В държавна такса в размер на 1360 лв., на основание чл. 78, ал. 6 от ГПК.

Мотивиран от горното, Вски окръжен съд

РЕШИ:

ОСЪЖДА З. „Б.”АД с ЕИК ., седалище и адрес на управление: гр. С., да заплати на основание чл. 432, ал.1 от КЗ, във връзка с чл. 45 от ЗЗД и на основание чл. 86, ал.1 от ЗЗД на:

- **З. И. З.**, с ЕГН ***** сумата в размер на 4 000 /четири хиляди/ лева, за причинените му неимуществени вреди, изразяващи се в претърпени болки и страдания, вследствие на причинените му телесни увреждания, настъпили при процесното ПТП на 20.09.2021г., както и сумата от 80.00 лева, представляваща имуществени вреди, свързани с лечението му, ведно със законната лихва върху тези суми, считано от 08.04.2022 г. до окончателното издължаване; като в останалата част до пълния предявен размер от 8000 лв. частичен иск от 30 000 лева, предявеният иск за неимуществени вреди ОТХВЪРЛЯ като неоснователен;

-**П. А. И.**, с ЕГН . сумата в размер на 30 000 /тридесет хиляди/ лева, за причинените й неимуществени вреди, изразяващи се в претърпени болки и страдания, вследствие на причинените й телесни увреждания, настъпили при процесното ПТП на 20.09.2021г., както и сумата от 214.17 лева, представляваща имуществени вреди, свързани с лечението й, ведно със законната лихва върху тези суми, считано от 08.04.2022 г. до окончателното издължаване; като в останалата част до пълния предявен размер от 40 000 лв. частичен иск от 60 000 лева, предявеният иск за неимуществени вреди ОТХВЪРЛЯ като неоснователен;

ОСЪЖДА З. „Б.”АД с ЕИК ., седалище и адрес на управление: гр. С., да заплати на адв.В. В. М. от САК с адрес: гр.С.1000, ул, като пълномощник на ищите за осъществяването на безплатна адвокатска помощ по смисъла на чл. 38, ал. 1, т. 2 от ЗА и договор за правна защита и съдействие, съобразно уважената част на искoвите претенции, което възнаграждение определено по реда на чл. 7, ал. 2 от Наредба № 1/09.07.2000 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения е в размер на 3370 лева.

ОСЪЖДА З. „Б.”АД с ЕИК ., седалище и адрес на управление: гр. С., да заплати на П. А. И., с ЕГН . и З. И. З., с ЕГН ***** сумата от 283,33 лева, разноси по делото.

ОСЪЖДА П. А. И., с ЕГН .. и З. И. З., с ЕГН ***** , да заплатят на З. „Б. ”АД с ЕИК ., седалище и адрес на управление: гр. С., 1837,50лв., разноси по делото за адвокатско възнаграждение и депозит за експертизи съразмерно на отхвърлената част от предявените искoве.

ОСЪЖДА З. „Б.”АД с ЕИК ., седалище и адрес на управление: гр. С., да заплати по сметка на Окръжен съд-В, на основание чл. 78, ал. 6 ГПК сумата 1360 лв., – държавна такса, дължима по уважените срещу ответника искoве.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Апелативен съд-С. с въззивна жалба в двуседмичен срок от връчването на препис от същото на страните.

Съдия при ОС-В.: _____